

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami

Komunikační a slohová výchova

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

Literární výchova

- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Dílčí výstupy

Jazyková výchova

- samostatně určuje a vyhledává slovní druhy
- dokáže pracovat s obtížnějšími tvary některých podstatných jmen (oči – oka)
- samostatně pracuje s pravidly a příručkami
- umí správně používat tvary přídavných jmen,
- chápe rozdíl mezi zájmeny tázacími a vztažnými, dokáže skloňovat zájmeno jenž
- bezpečně pozná číslovky a umí je pravopisně správně zapsat
- bez problémů určí slovesné kategorie
- zná rozdíl mezi slovesným rodem činným a trpným (ví, jak se rod trpný tvoří)
- ví, co jsou pravopisné spřežka a dokáže je pravopisně správně napsat
- zvládne vystupňovat příslovce
- umí určit psaní velkých písmen i v obtížnějších názvech,
- dokáže vysvětlit, co je to sousloví, rčení, slovo jednoznačné a mnohoznačné
- samostatně umí vytvořit synonyma, antonyma a homonyma
- zná způsoby tvoření slovní zásoby
- ví, co je věta jednočlenná a dvojčlenná, chápe větný ekvivalent
- umí graficky znázornit větné členy ve větě
- samostatně určuje přívlastek shodný a neshodný
- zná charakteristické znaky doplňku a s pomocí ho vyhledá
- pozná věty hlavní a vedlejší
- zná charakteristické znaky, podle kterých určí druh vedlejší věty
- dokáže nahradit větný člen vedlejší větou

Komunikační a slohová výchova

- ve vypravování umí pracovat s napětím děje, využívá přímou řeč
- používá přirovnání, slova citově zabarvená

- zvládne popis uměleckého díla a rozdělení na jednotlivé plány
- chápe úlohu sloves při popisu děje a dokáže užívat odborné názvy
- v charakteristice umí vystihnout povahové rysy člověka s jeho zájmy a zvláštnostmi
- rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou
- využívá znalosti pořekadel, přísloví a rčení
- ví, co je subjektivně zabarvený popis – líčení
- dokáže emocionálně vnímat pocity a prožitky
- užívá spisovných jazykových prostředků k vlastnímu tvořivému psaní
- umí sestavit strukturovaný životopis, uvědomuje si způsob jeho zpracování a význam

Literární výchova

- chápe rozdíl mezi pohádkou lidovou a umělou
- zná rozdíl mezi pověstí, povídkou a románem
- dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
- orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo)

Učivo:

Nauka o významu slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy

Tvoření slov – odvozování od podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.

Tvarosloví – skloňování zájmena jenž, slovesný rod, příslovečné spřežky a stupňování příslovcí

Skladba – věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent, větné členy, druhy vět vedlejších

Sloh – popis uměleckého díla, výrobku a pracovního postupu, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování

Literatura – mýtus, báje, legenda, apokryf, moderní pohádka, drama, pověst, pranostika, humor v literatuře, bajka, alegorie, cestopis, fejeton, povídka, žánr deníku, komično v literatuře, literatura faktu, sci-fi povídka.

Mezipředmětové vztahy

Ov – jazyk fenomén národní identity, ekologická výchova – postavy zvířat, etika – bajky

Dě – historie křesťanství, antika, kulturní antropologie, historie českého průmyslu, středověká Praha, židovská kultura.

Ze – cestopisy

Vv – antické umění

Tv – historie sportu – lyžařství, motorismus

Př – postavy psa, kočky koně